Hraunvallaskóli
vinátta - samvinna - ábyrgð

Hafnarfjörður
Grunnskólar Hafnarfjarðar
Skólanámskrá

Skólanámskrá[1] Hraunvallaskóla

II. og III. hluti

5. bekkur

Skólaárið 2025 - 2026

Skólanámskrá Hraunvallaskóla.
Útgefin 2025.
Skólanámskrá er útgefin á rafrænu formi (pdf), send foreldrum nemenda í tölvupósti og birt á heimasíðu skóla.
© Skólaskrifstofa Hafnarfjarðar

Útgáfustaður: Hafnarfjörður.
Ábyrgð: Lars Jóhann Imsland (skólastjóri Hraunvallaskóla)

Útgefandi: Hraunvallaskóli (Hafnarfjarðarbær)
Drekavöllum 9
221 Hafnarfjörður

netfang: hraunvallaskoli@hraunvallaskoli.is
veffang: http://www.hraunvallaskoli.is

Efnisyfirlit

I. Inngangur 5
II. Skólastarf 5. bekkjar 6
II.1. Samantekt kennslu í 5. bekk 7
II.2. Áherslur grunnþátta menntunar í 5. bekk 8
II.3. Kennsluaðstæður, kennsluáætlanir og kennslugögn í 5. bekk 9
II.4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf 10
II.5. Námsmat og vitnisburðarkerfi 10
III. Námssvið og námsgreinar 12
1. Íslenska, íslenska sem annað mál og íslenskt táknmál 13
A. Íslenska 13
1.1. Talað mál, hlustun og áhorf 13
1.2. Lestur og lesskilningur 14
1.3. Bókmenntir 15
1.4. Ritun 16
1.5. Mál og málnotkun 17
B. Íslenska sem annað tungumál 18
1.6. Forstig 18
1.7. 1. stig 19
1.8. 2. stig 20
1.9. 3. stig 21
2. Erlend tungumál 23
2.1. Enska 23
2.2. Danska 24
3. List- og verkgreinar 27
A. hluti - listgreinar: 27
3.1. Sviðslistir – leiklist 27
3.2. Sjónlistir - myndmennt 28
3.3. Tónmennt 29
B. hluti - verkgreinar: 30
3.4. Heimilisfræði 30
3.5. Hönnun og smíði 31
3.6. Textílmennt 32
4. Náttúrugreinar 34
5. Samfélagsgreinar 36
6. Skólaíþróttir 39
6.1. Íþróttir 39
6.2. Sund 40
7. Stærðfræði 42

7.1. Vinnulag stærðfræðinnar 42
7.2. Tölur og reikningur 43
7.3.Algebra 44
7.4. Tölfræði og líkindi 46
7.5. Rúmfærði og mælingar 47
8. Upplýsinga- og tæknimennt 49
9. Lykilhæfni 50

I. Inngangur

Í lögum nr. 91 um grunnskóla frá 12. júní 2008 stendur að í hverjum skóla skuli gefa út skólanámskrá og starfsáætlun. Skólanámskrá er nánari útfærsla á aðalnámskrá grunnskóla um markmið, inntak náms og námsmat, starfshætti, mat á árangri og gæðum skólastarfs. Skólanámskrá tekur mið af sérstöðu grunnskóla og aðstæðum og skal endurskoða reglulega. Skólanámskrá Hraunvallaskóla er lögð fram til samþykktar af skólaráði Hraunvallaskóla og Fræðsluráði Hafnarfjarðar.

Skólanámskrá samanstendur af tíu bekkjarnámskrám í heildstæðum grunnskóla. Þetta plagg er ein bekkjarnámskrá og skiptist í inngang (saga skóla) og þrjá meginhluta auk viðauka. I. hluti kynnir menntastefnu skólans sem hefur að geyma þær helstu atriði sem skólinn leggur áherslu á í framkvæmd skólastarfsins II. hluti kynnir skipulag og sameiginlega þætti í starfsemi viðkomandi bekks/árgangs. III. hluti er kynning á námssviðum og námsgreinum sem eru hluti náms og kennslu í viðkomandi bekk. Viðauki er loks með upplýsingar og viðmið um gerð skólanámskrárinnar og kynnir uppbyggingu hennar. Viðaukinn er sameiginlegur fyrir alla grunnskóla bæjarins. Framsetning skólanámskrár er á þann hátt að fyrsti hluti er eitt skjal, annar og þriðji hluti eitt skjal og viðauki er eitt skjal.

Hafa ber í huga að starf í grunnskólum tekur alltaf einhverjum breytingum frá ári til árs og því er nauðsynlegt að endurskoða skólanámskrána á hverju ári svo alltaf megi þar finna nýjustu upplýsingar um skólastarfið. Það skiptir einnig miklu máli að allir þeir sem koma að starfinu í skólanum, nemendur, foreldrar og starfsmenn kynni sér vel inntak hennar og séu því vel kunnugir. Allar ábendingar um það sem betur má fara í starfi skólans eru vel þegnar. Skólanámskrá Hraunvallaskóla er aðgengileg á heimasíðu skólans.

II. Skólastarf 5. bekkjar

Litið er á nemendahópinn sem eina heild með þrjá kennara og kallast hópurinn Grímsey. Hver kennari hefur umsjón með ákveðnum hluta hópsins. Stundaskráin er samansett af vinnu á heimasvæði, íþróttum, sundi og list- og verkgreinum þ.e. myndmennt, tónmennt, leiklist, heimilisfræði, textílmennt ásamt smíði og hönnun. Notast er við fjölbreyttar kennsluaðferðir eins og leiki, umræður, ritun og svo framvegis til að mæta þörfum fjölbreytts nemendahóps. Nemendur leysa verkefni ýmist sjálfstætt eða með samvinnunámi, svo sem paravinnu eða í hópastarfi. Sérkennarar koma inn í kennslustundir í íslensku og stærðfræði samtals 13 kennslustundir á viku. Einnig fá nemendur sem hafa annað móðurmál en íslensku sérstaka aðstoð.
Mikið er lagt upp úr góðu foreldrasamstarfi og samvinnu við heimili. Upplýsingagjöf til foreldra er mikilvægur partur af skólastarfinu og eru vikulega settar inn upplýsingar um starfið á Mentor.
Heimanám verður þannig upp byggt að áhersla er á heimalestur sem á að vera að lágmarki 75 mínútur á viku, þar af skulu nemendur lesa upphátt fyrir foreldri eða forsjáraðila hið minnsta í 15 mínútur. Gert er ráð fyrir að nemendur vinni einhver tilfallandi verkefni, en þeim verður stillt í hóf. Mikil áhersla er lögð á að nemendur taki smám saman aukna ábyrgð á eigin námi og að þekking, leikni og hæfni hvers og eins sé efld.

Kaflanum er skipt í eftirfarandi hluta:

1. Samantekt kennslu árgangs
2. Áherslur grunnþátta menntunar
3. Kennsluaðstæður, kennsluáætlanir og kennslugögn í árganginum
4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf í árganginum
5. Námsmat og vitnisburðarkerfi árgangs

II.1. Samantekt kennslu í 5. bekk

Kennslutímar skiptast í eftirfarandi námsgreinar en upplýsinga- og tæknimennt er samþætt öðrum námsgreinum:

Námssvið	Námsgreinar	Tímafjöldi í skóla á viku
1. Íslenska	1.1. Talað mál, hlustun og áhorf 1.2. Lestur og bókmenntir 1.3. Ritun 1.4. Málfræði	7
2. Erlend tungumál	2.1. Enska 2.2. Danska og önnur Norðurlandamál	2 1
3. List- og verkgreinar	*A Listgreinar:* 3.1. Sviðslistir (leiklist) 3.2. Sjónlistir (myndmennt) 3.3. Tónmennt *B Verkgreinar:* 3.4. Heimilisfræði 3.5. Hönnun og smíði 3.6. Textílmennt	4 3
4. Náttúrugreinar	Náttúrugreinar	3
5. Skólaíþróttir	5.1. Íþróttir 5.2. Sund	2 1
6. Samfélagsgreinar	Samfélagsgreinar	5
7. Stærðfræði	7.1. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar 7.2. Tölur, reikningur og algebra 7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi	6
8. Upplýsinga- og tæknimennt	Upplýsinga- og tæknimennt	1
Alls		**35 kennslust.**

II.2. Áherslur grunnþátta menntunar í 5. bekk

Í þessum árgangi eru áherslur sex grunnþátta menntunar eftirfarandi í samræmi við stefnu skólans og samhæfir áherslum skólans um forvarnir.

Áherslur grunnþátta menntunar í árgangi eru sett fram í markmiðum

Grunnþáttur menntunar	Áhersluatriði
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	Það er unnið með heilbrigði og velferð í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið: • Að nemendur fái fræðslu um heilbrigt líferni. • Að nemendur temji sér að koma með hollt og gott nesti í skólann. • Að nemendur fái hvatningu til að stunda hreyfingu og útiveru. • Að nemendur komi vel fram við hvert annað og læri að leysa mál sem koma upp í samskiptum sín í milli • Að hvetja og hrósa nemendum og leggjum áherslu á jákvætt og glaðlegt andrúmsloft. • Að efla vinatengsl milli nemenda og jákvæð samskipti.
JAFNRÉTTI:	Það er unnið með *jafnrétti* í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið: • Að nemendur fái jöfn tækifæri til náms. • Að allir nemendur séu jafnir án tillits til þroska, kyns og uppruna. • Að allir fái að njóta sín á eigin forsendum. • Að nemendur beri virðing fyrir öðrum og geti unnið með öllum. • Að nemendur læri að bera virðingu fyrir fjölbreytileika í menningu og siðum. • Að nemendur læri að virða mismunandi trúarskoðanir. • Að nemendur læri að allir geta eitthvað en enginn getur allt.
LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI	Það er unnið með lýðræði og mannréttindi í árganginum þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið: • Að nemendur temji sér að bera virðingu fyrir sjálfum sér, öðrum og umhverfi sínu. • Að nemendur temji sér umburðarlyndi gagnvart öðrum með því að læra að taka tillit til skoðana annarra. • Að kynna fyrir nemendum hugtökin lýðræði og mannréttindi. Lögð verður áhersla á að nemendur séu meðvitaðir um réttindi sín og skyldur. • Að nemendur taka þátt í atkvæðagreiðslu um mál sem snerta þá sjálfa.
LÆSI:	Það er unnið með læsi í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið: • Að vinna að læsi í fleiri en einum skilningi, þ.e. læsi, félagslæsi, tilfinningalæsi, læsi í aðstæður og umhverfi o.fl. • Að stuðla að auknu læsi með yndislestri, samlestri og sögugerð. • Að nemendur læri hvenær er við hæfi að nota viss orð og raddblæ.

	• Að nemendur vinni með orðaforða, merkingu þeirra og notkun. • Að nemendur vinni margskonar lesskilningsverkefni. • Að nemendur læri að lesa í aðstæður og umhverfi og geti sett sig í spor annarra. • Að nemendur læri upplýsingaöflun með notkun mismunandi miðla.
SJÁLFBÆRNI:	Það er unnið með sjálfbærni í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið: • Að nemendur efli umhverfisvitund sína. • Að nemendur læri um umhverfisvernd og mikilvægi þess að flokka og endurnýta, einnig hvetja nemendur til að vera með fjölnotaumbúðir utan um nesti. • Að nemendur temji sér góðan frágang og umgengni innan sem utan skóla. • Að nemendur læri að taka sameiginlega ábyrgð á umhverfi sínu með því að fara reglulega út og týna rusl af skólalóð. • Að kynna fyrir nemendum kosti þess að nýta almenningssamgöngur og nýta þær í ferðum nemenda. • Að kenna nemendum að nýta afgangsefni í verkefnavinnu. • Stuðlum að því að hver einstaklingur þroskist sem virkur borgari meðvitaður um gildi, viðhorf og tilfinningar sínar gagnvart hnattrænum áhrifum.
SKÖPUN:	Það er unnið með sköpun í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið: • Að nemendur fái tækifæri til skapandi vinnu í skólastarfinu • Að nemendur öðlist færni í að virkja sinn eigin sköpunarkraft. • Að nemendur fái útrás fyrir sköpun með leikrænni tjáningu, sögugerð og dansi. • Að nemendur fái tækifæri til að nýta styrkleika sína en jafnframt að þeir fái tækifæri til að prófa eitthvað nýtt í tengslum við námið.

II.3. Kennsluaðstæður, kennsluáætlanir og kennslugögn í 5. bekk

i. Kennsluaðstæður

5. bekkur er með eitt heimasvæði, á heimasvæðinu er eitt herbergi sem hægt er að nýta sem kennslurými ásamt einu glerrými. Þrír kennarar eru með árganginn og vinna saman í teymi. Teymið vinnur saman að gerð kennsluáætlana, undirbúningi kennslu og öðru skipulagi. Umsjónarhópar eru þrír. Einn sérkennari kemur inn í 13 kennslutíma á viku og vinnur með kennarateyminu að skipulagningu þeirra tíma. Að auki kemur þroskaþjálfi að hópnum og kennari sem aðstoðar nemendur með annað móðurmál en íslensku. Á hverjum morgni er farið yfir daginn sem er framundan og oft rætt um fréttir og dagleg málefni. Í miðdeild eru spjaldtölvur notaðar sem eitt af kennslugögnum og því munu nemendur í 5. bekk kynnast í vetur.

ii. Kennsluáætlanir

Í 5. bekk er lögð áhersla á fjölbreyttar kennslu- og námsaðferðir. Helstu aðferðir eru einstaklings-, hópa- og paravinna, þemu, hringekja og stöðvavinna. Lögð er áhersla á tjáningu, skapandi og gagnrýna

hugsun, hlutbundna vinnu og ábyrgð og mat á eigin námi. Ýmis námsgögn eru notuð til að styðja þau kennslu- og námsmarkmið sem unnið er með hverju sinni s.s. kennslubækur, spjaldtölvur, spil og leikir.
Áætlunarvinna; Nemendur fá áætlun fyrir eina viku í senn þar sem tiltekið er hvað nemendur eiga að gera í ákveðnum fögum t.d. stærðfræði. Áætlun er aðlöguð nemendum þannig að hver nemandi geti klárað áætlunina sína ef hann nýtir tímann vel. Áætlunin er sett í vikupóst auk þess sem nemendur fá áætlunina á blaði.
Samþætting námsgreina: Unnið verður með samþættingu námsgreina.
Hringekja; Árganginum er skipt upp í hópa og hver hópur fer á milli kennara eftir ákveðnu skipulagi. Hver kennari leggur áherslu á fyrirfram ákveðin markmið og aðlagar þau að hverjum hópi.
Stöðvavinna: Árganginum er skipt upp í hópa og hver hópur vinnur að ákveðnum markmiðum hjá viðkomandi kennara í ákveðinn tíma.
Heimanám er lestur og verkefni sem fylgja lestrarhefti, auk einstakra verkefna sem send eru heim yfir veturinn.
Með fyrrgreindum kennsluaðferðum er lögð áhersla á að hver nemandi fái námsmarkmið og verkefni við hæfi. Sérkennari vinnur að skipulagi með teyminu hverju sinni.

iii. Náms- og kennslugögn

Námsbækur og almenn kennslugögn skóla:	• Allar nauðsynlegar náms- og kennslubækur (sjá viðkomandi námsgreinar). • Kennslugögn til að leggja áherslu á hlutbundna vinnu. • Aðstoðargögn t.d. orðabækur og kortabækur. • Spjaldtölvur og hugbúnaður.
Ritföng nemenda og persónuleg hjálpargögn sem nemendur þurfa að hafa/eiga á hverjum tíma:	• Skólataska • Íþrótta- og sundföt • Blýantar, strokleður, litir og tússlitir • Yfirstrikunarpenni

II.4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf

Að hausti er skólakynning fyrir foreldra. Í lok hverrar viku sendir teymið frá sér vikupósti til foreldra um það helsta sem búið er að vinna að í skólanum og upplýsir um hvað sé framundan (regla vikunnar, viðburði o.fl.)

II.5. Námsmat og vitnisburðarkerfi

Námsmat í bekknum greinist í þrennt, leiðsagnarmat, stöðumat og lokamat (út frá hæfniviðmiðum). Framkvæmdin í árganginum er með þessum hætti:

a. Leiðsagnarmat

Leiðbeinandi námsmat, leiðsagnarmat, fer fram yfir allt skólaárið í öllum námsgreinum. Í því felst að kennarar nota ýmsar leiðir til að styðja við og leiðbeina nemendum við að ná árangri. Í árganginum er lögð áhersla á eftirfarandi aðferðir við leiðsögnina:

- hefðbundnar kannanir (skriflegar og/eða munnlegar)
- mat á hæfni til sjálfstæðra vinnubragða og samvinnu
- mat á vinnubrögðum nemenda og skilum á verkefnum
- sjálfsmat

- vinnubækur metnar
- framsagnir
- kannanir með aðstoðargögn

b. Stöðumat

Stöðumat fer fram tvisvar sinnum á skólaárinu með samtali á milli nemanda og foreldra/forráðamanna með umsjónarkennara. Tilgangur stöðumatsins er að veita mat á stöðu nemenda til þeirra sjálfra og aðstandenda þeirra, til að hjálpa þeim til að ná frekari árangri í náminu.

c. Lokamat

Lokamat fer fram í lok skólaárs þar sem nemandi fær mat á náminu sínu yfir skólaárið. Meginmarkmið þess er að veita nemanda yfirsýn yfir stöðu sína eftir nám vetrarins og gefa honum einkunn fyrir frammistöðu sína.

III. Námssvið og námsgreinar

Í þessum hluta námskrárinnar er kynnt áætlun um það nám og þá kennslu sem stefnt er að fari fram á skólaárinu í bekknum/árganginum. Aðalnámskrá grunnskóla skiptir viðfangsefnum skólastarfsins í átta skilgreind námssvið en hverju námssviði heyra mismargar námsgreinar. Fyrir hvert námssvið eru gefin út hæfniviðmið, námshæfni, fyrir 4., 7. og 10. í aðalnámskrá en skólar útfæra fyrir aðra árganga. Sömuleiðis er lýst áherslum í hverri námsgrein árgangs og flokkað eins og tilheyrir hverju námssviði. Megintilgangur þess er að skýra þær væntingar og áherslur sem eru í náminu svo stefnt sé að sameiginlegu markmiði í skólastarfinu sem öllum sé ljós.

Í einhverjum tilvikum fá sumir nemendur sérstakt námsefni sem hæfir þeim betur en námsefni bekkjarins og fá því sína eigin námsskrá (að hluta a.m.k.) sem er nefnd einstaklingsnámskrá. Hún er utan þessa plaggs og unnin í hverju tilviki í samráði við aðstandendur viðkomandi nemanda eftir því sem við á.

I. Íslenska, íslenska sem annað mál og íslenskt táknmál

A. Íslenska

1.1. Talað mál, hlustun og áhorf

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- **Framsögn:** flutt mál sitt skýrt og áheyrilega og gert sér grein fyrir undirstöðuatriðum góðrar framsagnar,
- **Tjáning:** gert grein fyrir þekkingu sinni og reynslu og tjáð hugmyndir sínar og skoðanir frammi fyrir hópi,
- **Hlustun og áhorf:** hlustað og horft af athygli á fjölbreytt efni, beitt þekkingu sinni og reynslu til að skilja það og greint frá aðalatriðum,
- **Áhorf:** horft af athygli á myndefni, beitt þekkingu sinni og reynslu til að skilja það sem sýnt er og greint frá aðalatriðum,
- **Nýting miðla:** nýtt sér myndefni og stafrænt efni á gagnrýninn hátt og greint frá aðalatriðum þess.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Skýr upplestur og tjáning.
- Tjáning á skoðunum.
- Hlustun og skilningur.
- Góð samskipti við skólafélaga og starfsfólk skólans.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Fyrsti smellur
- Orðspor 1
- Málrækt 1
- Myndefni t.d. Fólkið í blokkinni
- Ljóðabækur
- Útprentað efni frá kennara
- Lesskilningshefti
- Lesefni af bókasafni
- Kynningar á efni eftir vinnu nemenda s.s. þemavinnu

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Vinna í bókum og öðru ítarefni
- Lestur bókmennta
- Umræður um viðburði í fréttum
- Kynningar á vinnu/niðurstöðum úr verkefna/þema vinnu
- Bekkjarfundir
- Öll vinna sem þjálfar samvinnu

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Allir nemendur fá tækifæri til að tjá sig og skoðanir sínar (á viðeigandi hátt) og á sínum forsendum. Einnig eru nemendur sérstaklega hvattir til að hlusta á aðra nemendur og taka tillit til skoðana og námsgetu.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Kannanir
- Mat á lestri (leshraða og upplestri)
- Mat á hæfni við að vinna með öðrum
- Mat á hæfni við að hlusta á aðra
- Mat á kynningu á efni

1.2. Lestur og lesskilningur

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- **Lesfimi**: lesið texta við hæfi á nákvæman og sjálfvirkan hátt og með tjáningu sem sýnir skilning á tilgangi og merkingu texta,
- **Lestraraðferðir:** beitt lestraraðferðum sem hæfa tilgangi og viðfangsefni hverju sinni,
- **Orðaforði:** beitt fjölbreyttum orðaforða og fyrri þekkingu til að mynda samhengi og skilning í lestri og notað aðferðir til að ráða í merkingu ókunnra orða og orðasambanda,
- **Lesskilningur:** skilið, fjallað um og dregið saman efni ólíkra texta, dregið ályktanir af efninu, greint og lagt mat á merkingu þeirra og tilgang á gagnrýninn hátt,
- **Lestrarmenning:** valið og lesið sér til gagns og ánægju fjölbreytta texta og miðlað áhuga sínum og skoðunum til annarra.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Lesfimi
- Lesskilningur
- Hugtakaskilningur
- Aðalatriði/aukaatriði í texta
- Ljóð

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Orðspor 1, lesbók og vinnubók
- Fyrsti Smellur
- Málrækt 1
- Fólkið í blokkinni
- Lesefni af bókasafni
- Ljóðabækur
- Þjóðsögur
- Ýmis lesskilningsverkefni

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Yndislestur

- Mínútulestur og PALS samlestur
- Kynning á bókmenntum, bæði sem upplestur og sem myndefni
- Ýmis lesskilningsverkefni
- Heimalestur

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Sérkennari tekur ákveðinn hóp í lestur
- Lestrarátak heima fyrir
- Jafningjahópar í stöðvavinnu í lestri og lesskilningi

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Mat á leshraða; lesfimipróf
- Matsrammi fyrir lestrarlag
- Mat á lesskilningi m.a. Orðarún og önnur lesskilningsverkefni
- Mat á framsögn
- Ástundun heimalestrar

1.3. Bókmenntir

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- **Lestur og túlkun bókmennta:** lesið ýmsar bókmenntir og unnið með efni þeirra á fjölbreyttan hátt,
- **Bókmenntagreining:** beitt nokkrum grunnhugtökum í bókmenntafræði við umfjöllun um fjölbreyttar bókmenntir,
- **Ljóð:** notað einföld bókmenntahugtök í umræðu og vinnu með innihald og einkenni ljóða frá ólíkum tímum.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Lesfimi
- Lesskilningur
- Hugtakaskilningur
- Aðalatriði/aukaatriði í texta
- Ljóð

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Orðspor 1, lesbók og vinnubók
- Smellur 1
- Málrækt 1
- Fólkið í blokkinni
- Lesefni af bókasafni
- Ljóðabækur
- Þjóðsögur
- Ýmis lesskilningsverkefni

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Yndislestur
- Mínútulestur og PALS samlestur
- Kynning á bókmenntum, bæði sem upplestur og sem myndefni
- Ýmis lesskilningsverkefni
- Heimalestur

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Sérkennari tekur ákveðinn hóp í lestur
- Lestrarátak heima fyrir
- Jafningjahópar í stöðvavinnu í lestri og lesskilningi

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Mat á leshraða; lesfimipróf
- Matsrammi fyrir lestrarlag
- Mat á lesskilningi m.a. Orðarún og önnur lesskilningsverkefni
- Mat á framsögn
- Ástundun heimalestrar

1.4. Ritun

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- **Skrift og frágangur:** miðlað texta í gegnum sjálfvirka og læsilega skrift og fyrirhafnarlausan innslátt á lyklaborð og gengið frá texta samkvæmt fyrirmælum,
- **Uppbygging texta:** skrifað texta þar sem málsgreinar eru fjölbreyttar og texta er skipt upp í efnisgreinar,
- **Textategundir og málnotkun:** skipulagt og orðað texta á þann hátt sem hæfir tilefni, viðtakendum og birtingarformi,
- **Tjáning í texta:** tjáð hugmyndir sínar, reynslu og sköpun í texta, metið, mótað og endurskrifað með hliðsjón af hjálpargögnum,
- **Stafsetning og greinamerkjasetning:** beitt algengum atriðum stafsetningar og greinarmerkjasetningar og notað tiltæk hjálpargögn við hæfi.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Skrift
- Ritun á mismunandi textum
- Stafsetning
- Sköpun

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Orðspor 1, lesbók og vinnubók
- Málrækt 1

- Fyrsti Smellur
- Ýmis verkefni sem tengjast stafsetningu, t.d. upplestur
  - Hugtakakort í uppbyggingu á ritun

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:
- Skrift eftir forskrift.
- Skapandi skrif.
- Áhersla er á upphaf, miðju og endi í frásögnum. Sögupersónur, umhverfi og tíma.
- Ýmsar æfingar sem tengjast stafsetningu.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:
- Hver nemandi fær tækifæri til að skila ritun eftir sinni getu t.d. vinna sumir nemendur ritun í tölvu/spjaldtölvu.
- Nemendur sem eiga erfitt með að skrifa texta eru hvattir til að skila t.d. teiknimyndasögu en samt sem áður eru gerðar kröfur með innihald og uppbyggingu. Nemendur fá ritunarefni við hæfi.
- Nemendur vinna ákveðinn hluta af verkefnum sem lögð eru fyrir bekkinn.
- Nemendur fá aðgang að hjálpargögnum í ritun og stafsetningu.

v. Námsmat og námsmats aðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:
- Hver nemandi fær umsögn um skrift sína út frá þeim væntingum sem gerðar eru.
- Hæfni á uppbyggingu texta er metin.
- Stafsetningarkannanir.

1.5. Mál og málnotkun

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:
- **Fjölbreytt málnotkun:** notað góðan orðaforða í ræðu og riti og nýtt sér fjölbreytt málsnið við orðmyndun, tal og ritun,
- **Sköpunarkraftur:** nýtt orðaforða sinn til að skapa ný orð og orðasambönd og notað þau í texta,
- **Orðflokkar:** áttað sig á hvernig orðaforðinn skiptist í sagnorð, fallorð og óbeygjanleg orð og greint hlutverk og helstu einkenni þeirra,
- **Orðtök og málshættir:** notað algeng orðtök og málshætti í töluðu máli og rituðu og greint notagildi þeirra í texta,
- **Gögn og hjálpartæki:** nýtt sér kunnáttu og færni til að fletta upp orðum í orðabókum og öðrum gagnabrunnum um tungumál.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:
- Orðflokkar; nafnorð, sagnorð og lýsingarorð.
- Stafsetning.
- Málfræðileg hugtök.
- Orðatiltæki og málshættir.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Orðspor 1
- Málrækt 1
- Kennsluefni útbúið af kennurum
- Hjálpargögn útbúin af kennurum
- Ýmsir textar sem verið er að vinna með hverju sinni
- Ýmis spil til að örva orðaforða

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Innlagnir á málfræðihugtökum; orðflokkum og eiginleikum þeirra
- Áætlunarvinna með þann orðflokk sem unnið er með hverju sinni.
- Innlögn á orðatiltækjum og orðamerkingum og unnið með notkun þeirra

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur fá tækifæri til að nota hjálparspjöld með málfræðireglum

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Símat
- Próf, munnleg og skrifleg
- Vinnusemi
- Verkefnavinna

B. Íslenska sem annað tungumál

Námsgreinin íslenska sem annað tungumál er ætluð nemendum sem eiga ekki íslensku sem móðurmál og hafa engin eða lítil tök á íslensku máli. Nemendahópurinn sem lærir íslensku sem annað tungumál er fjölbreyttur og námsþarfir hans að sama skapi mismunandi. Nemendur vinna að hæfniviðmiðum samkvæmt „íslensku sem annað tungumál“. Hæfnirammarnir þar skiptast í fjögur stig (forstig, 1. Stig, 2. stig og 3. Stig) og lýsa stigvaxandi hæfni nemenda í íslensku sem öðru tungumáli. Hæfnirammarnir miða ekki við aldur nemandans heldur hæfni og stöðu hans í máltileinkuninni. Kennsluhættir og námsmat skulu vera fjölbreytt og taka mið af öllum hæfnisviðum þ.e. skilningi (hlustun og lestri) og tjáningu (talmáli og ritun). Þegar nemandi hefur náð færni á öllum stigum er gert ráð fyrir að hann geti, með stuðningi, unnið eftir sömu námsáætlun og nemendur með íslensku sem móðurmál.

1.6. Forstig

i. Hæfniviðmið

Við lok stigs geti nemandi:

- Hlustun
    - Skilið einfalt daglegt mál sem varðar hann sjálfan ef talað er hægt og skýrt s.s. einfaldar spurningar og svör
    - Skilið mjög einfaldar leiðbeiningar með stuðningi mynda, látbragðs ofl.
    - Greint einstök orð og tölustafi sem kenndir hafa verið í einföldu hljóð- og myndefni
    - Skilið grunnorðaforða, orð á 1. þrepi: orð yfir hluti, fólk og dýr, tölustafi og daglegar athafnir í nánasta umhverfi, í skólanum, frístundinni og heima
- Lestur

- Tengt íslensk málhljóð við rittákn þeirra. Byrjar að þjálfa sig í umskráningu og nær byrjunarfærni í lesfimi
    - Lesið og skilið einföld orð og einfaldar lykilsetningar sem honum hafa verið kenndar og eru algengar eða eru studdar myndefni
    - Nýtt sér myndir og tákn til að skilja og skýra merkingu orða
    - Lesið mjög einfalda texta með stuðningi t.d. mynda
- Tjáning; talað mál, samskipti og frásögn
    - Með stuðningi, tekið þátt í einföldum samræðum er varða hann sjálfan, sé talað hægt og skýrt, Endurtekið og umorðað eftir þörfum
    - Beðið um aðstoð á einfaldan hátt og spurt einfaldra spurninga
    - Kynnt sig, heilsað, kvatt, og þakkað fyrir sig
    - Sýnt kunnáttu í grunnorðaforða, orð á 1. þrepi: getur nefnt orð yfir hluti, liti, fólk, daga, tölur og dýr og einfaldar setningar um daglegar athafnir í nánasta umhverfi, í skólanum, frístundum og heima
    - Tjáð á einfaldan hátt, hvað honum líkar/líkar ekki og sagt frá líðan sinni
    - Stafað nafnið sitt og gefið upp símanúmer
- Tjáning; ritun
    - Skrifað íslenska stafrófið eftir fyrirmynd
    - Þekkt íslenskan ritátt
    - Afritað orð og setningar
    - Skrifað einföld orð og einfaldar setningar sem hann hefur lært
    - Skrifað nafnið sitt
    - Teiknað röð mynda og með aðstoð skrifað stök orð eða setningar til að lýsa því sem er að gerast á myndunum (t.d. einföld dagbók)

1.7. 1. stig

i. Hæfniviðmið

Við lok stigs geti nemandi:

- Hlustun
    - Skilið einfalt daglegt mál sem varðar hann sjálfan, skólann, fjölskylduna og áhugamál ef talað er hægt og skýrt
    - Skilið að nokkru leyti leiðbeiningar og það mál sem notað er í kennslustofunni ef talað er hægt
    - Fylgt meginþræði og greinir upplýsingar í einföldum, kunnuglegum frásögnum með sjónrænum stuðningi og orðaforða sem hefur verið kenndur
    - Skilið grunnorðaforða, orð á 1. þrepi: orð yfir hluti, fólk og dýr, tölustafi og daglegar athafnir í nánasta umhverfi, í skólanum, frístundinni og heima
- Lestur
    - Þekkt íslenska stafrófið og íslensku málhljóðin
    - Lesið og skilið einföld orð og setningar sem hafa verið kenndar
    - Nýtt sér myndir og tákn til að skilja og skýra merkingu orða
    - Lesið og skilið einfalda texta af nokkurri lipurð
- Tjáning; talað mál, samskipti og frásögn
    - Með stuðningi, tekið þátt í einföldum samræðum er varða hann sjálfan, sé talað hægt og skýrt, endurtekið og umorðað eftir þörfum
    - Beðið um aðstoð á einfaldan hátt og spurt einfaldra spurninga
    - Kynnt sig, heilsað, kvatt og þakkað fyrir sig

  - Sýnt kunnáttu á grunnorðaforða, orð á 1. þrepi: getur nefnt orð yfir hluti, liti, fólk, daga, tölur og dýr og einfaldar setningar um daglegar athafnir í nánasta umhverfi, í skólanum, frístundinni og heima
  - Á einfaldan hátt tjáð hvað honum líkar/líkar ekki og sagt frá líðan sinni
  - Með takmörkuðum orðaforða lýst hlut eða mynd með því að hafa undirbúið sig fyrirfram
- Tjáning; ritun
  - Skrifað stök orð og einfaldar setningar um sjálfan sig
  - Skrifað nafn sitt, heimilisfang og nafn skólans
  - Skrifað orð og orðasambönd til að lýsa hversdagslegum hlutum (t.d. lit eða stærð)
  - Skrifað einfaldar setningar til að lýsa atburðum í myndasögu
  - Fært dagbók sem lýsir daglegum athöfnum, fólki og stöðum í stuttum setningum
  - Sýnt grunnþekkingu á íslenskri málfræði og beitt henni í ritun

1.8. 2. stig

i. Hæfniviðmið

Við lok stigs geti nemandi:

- Hlustun
  - Skilið dagleg samtöl, og umræður sem tengjast kunnuglegum aðstæðum einkum ef talað er skýrt
  - Skilið nákvæmar leiðbeiningar og fyrirmæli tengd námsgreinum
  - Skilið helstu atriði í kynningum, fræðslu og útskýringum með sjónrænum stoðum og skýrum dæmum
  - Sýnt grunnskilning á mikilvægum orðaforða námsgreina, þ.e. orðaforða á 2. og 3. þrepi (t.d. náttúru- og samfélagsgreinum).
- Lestur
  - Lesið og skilið texta almenns eðlis með orðaforða sem kemur oft fyrir í námi í skólanum
  - Lesið og skilið texta úr námefni með stuðningi lykilhugtaka, orðalista, mynda og annarra hjálpargagna
  - Getið sér til um merkingu einstakra orða út frá samhengi og áætlað merkingu setningar, ef hann þekkir efnið sem um ræðir
  - Fylgt söguþræði í stuttum sögum og frásögnum á einföldu máli
- Tjáning; talað mál, samskipti og frásögn
  - Tekið þátt í flestum daglegum samtölum án mikils stuðnings
  - Spurt einfaldra spurninga og nýtt til þess orð og setningar úr námsefninu og átt samskipti við samnemendur um námsefnið
  - Sagt frá áætlunum, venjum, daglegum athöfnum, liðnum atburðum og persónulegri reynslu
  - Flutt undirbúna kynningu um efni sem hann þekkir vel og svarað spurningum áheyrenda en gæti þurft að biðja um endurtekningu
  - Auðveldlega tjáð sig um það sem honum líkar/mislíkar
  - Lýst fólki, stöðum og hlutum á einfaldan hátt
- Tjáning; ritun
  - Skrifað einfaldan texta sem tengjast daglegum athöfnum, persónulegum högum, líðan, áhugamálum og viðhorfum með stuðningi hjálpargagna
  - Skrifað stuttar lýsingar á atburðum, fyrri viðfangsefnum og reynslu
  - Svarað spurningum tengdum náminu skriflega með viðeigandi stuðningi orðalista og lykilorðavinnu

- Búið til stutta kynningu í skýrslu eða á veggspjaldi u m efni tengt náminu með myndum og stuttum textum
- Skrifað stuttar, einfaldar frásagnir, t.d. inngang að sögu eða framhald af sögu með stuðningi hjálpargagna
- Sýnt fram á grunnþekkingu í íslenskri málfræði og beitir henni í ritun

1.9. 3. stig

i. Hæfniviðmið

Við lok stigs geti nemandi:

- Hlustun
  - Skilið nokkuð auðveldlega daglegar samræður í tengslum við áhugasvið og annað í kunnuglegu umhverfi
  - Skilið megininntak í umræðum og fræðslu um viðfangsefni ýmissa námsgreina
  - Skilið megininntak kynninga og fræðslu í ýmsum námsgreinum og efni í fjölmiðlum sem höfðar til hans og er á skýru máli
  - Sýnt fram á nokkuð góða þekkingu á námsorðaforða á 2. og 3. þrepi, til skilnings sem samsvarar aldri barnsins og því sem gera má ráð fyrir að jafnaldrar hafi þekkingu á
- Lestur
  - Fylgt meginhugmynd og rökum í texta almenns eðlis og getið sér til um merkingu orða út frá samhengi texta
  - Lesið texta námsbókanna með viðeigandi stuðningi (orðalista, orðabóka og mynda)
  - Fundið lykilupplýsingar í texta og safnað upplýsingum úr ýmsum textahlutum til að leysa verkefni
  - Lesið einfaldar skálsögur í fullri lengd
- Tjáning; talað mál, samskipti og frásögn
  - Tekið þátt í tiltölulega löngum samtölum um efni sem er til umræðu ef viðmælandi gerir sér far um að sýna skilning og koma til móts við nemandann
  - Tekið þátt í umræðum um viðfangsefni hinna ýmsu námsgreina
  - Tekið þátt í samræðum um áhugamál og frístundir í raun- og netheimum, tjáð skoðanir og rökstutt þær
  - Útbúið og flutt kynningu á efni sem hann þekkir og svarað spurningum ef þær eru orðaðar skýrt
  - Tjáð, að mestu, skoðanir sínar á skýran hátt
  - Sagt í smáatriðum frá atburðum, viðbrögðum við þeim og lýst reynslu
- Tjáning; ritun
  - Skrifað samfelldan texta um margvísleg efni og tengt efnisgreinar í línulega, rökrétta heild með viðeigandi tengiorðum, (þótt textinn sé ekki málfræðilega réttur)
  - Skrifað óformlegan og formlegan texta t.d. á samfélagsmiðlum. Getur hagað orðum sínum með lesanda í huga og í samræmi við inntak og tilgang
  - Tjáð skriflega skoðun sína á námsefni, kvikmyndum, bókum eða sjónvarpsþáttum með viðeigandi orðaforða
  - Tjáð skriflega skoðun sína á námsefni, kvikmyndum, bókum eða sjónvarpsþáttum með viðeigandi orðaforða
  - Skrifað námsritgerðir og notar námsorðaforða með viðeigandi stuðningi orða og orðabóka
  - Gert grein fyrir reynslu, lýst tilfinningum og viðbrögðum í samfelldum texta. Getur skrifað samfellda sögu, með upphafi átburðarás og sögulokum
  - Sýnt fram á breiðan grunn í íslenskri málfræði og beitir henni í ritun

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Námsbækur: Einmitt – lærum íslensku, Orð eru ævintýri. Þetta reddast, Íslenska nýja málið mitt 1 og 2, Ritrún 1, 2, 3, Kæra Dagbók 1, 2 og 3, Hitt og þetta (lestrar- og vinnubók), Íslenska fyrir alla 1 og 2, Íslenska vísar veginn, þjálfunarhefti (matur, dýr, húsbúnaður ofl.), Tölum saman, Orðagull, Markviss málörvun, Leggðu við hlustir.
- Spil: Sagnorðaspilið, Fallorðaspilið, Orðasjóður (flettispjöld og útprentanlegt efni af vef), Íslenski málhljóðakassinn.
- Smáforrit og vefir: Vefir af heimasíðu Menntamálastofnunar (mms.is), tungumálatorg.is, ord.ruv.is, Smábókaskápurinn (vefsíða), skolavefur.is, Málið er mark (vefsíða), Út fyrir bókina (vefsíða) smáforrit s.s. grahpogame, .
- Annað: Kpals., Gpals, verkefni frá kennara, Orðaforðalisti MMS, samtalsspjöld, ýmis málfræðiverkefni.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Einstaklingskennsla
- Kennsla í litlum hópum
- Á heimasvæði árgangs eða ÍSAT veri

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Vinnubækur við hæfi hvers og eins
- Spil og leikir
- Umræður
- Lestur bóka sem hæfa hverjum og einum

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Símat
- Leiðsagnarmat
- Stöðumat
- Próf

2. Erlend tungumál

2.1. Enska

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Hlustun
    - Skilið algeng orð, einföld fyrirmæli og frásagnir og brugðist við þeim.
    - Fylgt meginþræði í einföldu efni sem höfðar til barna og unglinga.
    - Hlustað eftir einföldum upplýsingum og nýtt sér í námi sínu.
- Lesskilningur
    - Fundið afmarkaðar upplýsingar í einföldum texta og nýtt sér í verkefnavinnu.
    - Skilið megininntak einfaldra rauntexta með stuðningi ef þarf.
    - Lesið stuttar sögur og bækur á einföldu máli sér til ánægju.
    - Lesið stutt og auðlesið efni tengt öðrum námsgreinum.
    - Lesið og skilið stutta texta með grunnorðaforða daglegs lífs.

- Samskipti
    - Spurt og svarað á einfaldan hátt um það sem stendur honum næst.
    - Tekist á við aðstæður í skólastofunni í einföldum samskiptum.
    - Tekið þátt í einföldum samræðum í skólastofunni.

- Frásögn
    - Tjáð sig á einfaldan hátt um sjálfan sig og líf sitt.
    - Undirbúið og flutt einfalda frásögn eða kynningu um efni sem hann þekkir vel.
    - Flutt einfalt atriði sem hann hefur haft tækifæri til að æfa.
    - Tjáð sig nokkuð skiljan-lega hvað varðar fram-burð og áherslur.

- Ritun
    - Skrifað einfaldan texta með orðaforða úr efnisflokkum sem fengist er við.
    - Byggt upp einfaldar setningar, stafsett algeng orð og notað algeng greinarmerki.
    - Skrifað einfalda texta um efni sem tengist námi hans.
    - Skrifað á einföldu máli um efni sem hann þekkir vel.
    - Samið stutta texta frá eigin brjósti.

- Menningarlæsi
    - Sýnt að hann þekkir til ýmissa sérkenna viðkomandi menningarsvæðis.
    - Gert sér grein fyrir mismunandi siðum og hefðum á viðkomandi málsvæði.
    - Sýnt að hann áttar sig á að mörg algeng orð í erlenda tungumálinu eru lík og skyld öðrum sem hann þekkir.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Orðaforði
- Lesskilningur
- Hlustun
- Málfræði
- Ritun

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Yes We Can
- Hickory, Dickory og Dock
- Advendure Island (mms.is)
- Hópaverkefni, rafræn verkefni og föndur

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla fram á eftirfarandi hátt:

- Kennari talar ensku þegar kennslustund í ensku fer fram. Talar hægt og skýrt og notar einföld orð. Kennari tekur reglulega eftir hvort allir nemendur skilji og ef ekki getur verið nauðsynlegt að þýða yfir á íslensku svo allir viti hvað verið sé að fjalla um eða hvað eigi að gera.
- Til að þjálfa skilning á mæltu máli er notast við samtalsæfingar, hlustanir og stafrænt margmiðlunarefni.
- Ritun er þjálfuð með fjölbreyttum verkefnum sem tengjast viðfangsefni hverju sinni.
- Lesskilningur er æfður allt frá upphafi í samlestri, paralestri og mikilli æfingu á orðaforða.
- Til að þjálfa frásögn og samskipti er grunnorðaforði sem kenndur er í fimmta bekk nýttur í ýmsa leiki og talþjálfun, ýmist í hópum eða pörum undir handleiðslu kennara.
- Til að þjálfa menningarlæsi skoða nemendur þau lönd sem tilheyra Bretlandi fyrir utan England og fræðast um staðsetningu þeirra og fleira menningartengdu.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Færnimiðuð kennsla
- Nemendur vinna í litlum hópum

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Kannanir
- Munnleg próf
- Orðakannanir
- Símat; virkni, samvinna og ábyrgð

2.2. Danska

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Hlustun og áhorf
    - skilið algeng orð, einföld fyrirmæli og frásagnir og brugðist við þeim
    - fylgt meginþræði í einföldu efni sem höfðar til barna og unglinga
    - hlustað eftir einföldum upplýsingum og nýtt sér í námi sínu.
- Lestur og Lesskilningur
    - fundið afmarkaðar upplýsingar í einföldum texta og nýtt sér í verkefnavinnu
    - skilið megininntak einfaldra rauntexta með stuðningi ef þarf,
    - lesið og skilið stutta texta með grunnorðaforða daglegs lífs.
- Frásögn
    - tjáð sig á einfaldan hátt um sjálfan sig og líf sitt,
    - tjáð sig nokkuð skiljan-lega hvað varðar fram-burð og áherslur
- Samskipti

    - Spurt og svarað á einfaldan hátt um það sem stendur honum næst,
    - tekist á við aðstæður í skólastofunni í einföldum samskiptum,
    - tekið þátt í einföldum samræðum í skólastofunni.
- Ritun
    - skrifað einfaldan texta með orðaforða úr efnisflokkum sem fengist er við,
    - byggt upp einfaldar setningar, stafsett algeng orð og notað algeng greinarmerki,
    - skrifað einfalda texta um efni sem tengist námi hans,
    - skrifað á einföldu máli um efni sem hann þekkir vel,
- Menningarlæsi
    - sýnt að hann áttar sig á að mörg algeng orð í erlenda tungumálinu eru lík og skyld öðrum sem hann þekkir.
- Námshæfni
    - Tekið þátt í hópa- og tvenndarvinnu, hlustað á og tekið tillit til þess sem aðrir hafa að segja
    - Nýtt sér hjálpartæki, s.s. einfaldar orðabækur, veforðasöfn, leiðréttingarforrit og leitarvélar

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Að skilja einfalt mál, hlustun í tengslum við viðfangsefnið sem unnið er með.
- Að vinna markvisst með orðaforða í tengslum við hlustunarefni og lestexta
- Skilja létta texta af mismunandi gerð, s.s. myndasögur.
- Geti fylgt ýmsum einföldum textum, s.s. þulum, rími og ljóðum
- Geta tekið þátt í samskiptum í kennslustofu, þ.e. kynnt sig, heilsað og kvatt. Að geta tjáð sig um afmarkaða þætti í viðfangsefnum sem unnið er með.
- Að þjálfast í réttri stafsetningu algengra orða sem koma fyrir í námsefninu.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Start lesbók
- Start vinnubók
- Myndbrot, þættir, leikir og hlustun
- Verkefni, glósur og munnlegar æfingar

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Innlagnir
- Hlustun
- Samtöl
- Hefðbundin vinnubókavinna
- Spil/leikir

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Færnimiðuð kennsla
- Nemendur vinna í litlum hópum
- Innlögn hjá kennara

v. Námsmat og námsmats aðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Kannanir
- Munnleg próf
- Orðakannanir
- Símat; virkni, samvinna og ábyrgð

3. List- og verkgreinar

A. hluti - listgreinar:

3.1. Sviðslistir – leiklist

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- nýtt sér leikmuni, búninga, einfaldan sviðsbúnað og tækni til að styrkja sköpun sína
- flutt leiktexta í hlutverki á viðeigandi hátt fyrir framan áhorfendur,
- skapað skýra leikpersónu og viðhaldið henni í stuttum leikþætti með viðeigandi radd- og líkamsbeitingu.
- sýnt viðeigandi hegðun og borið virðingu fyrir vinnu annarra sem áhorfandi í skólastarfi, á sýningum eða leiklistarviðburðum,
- nýtt sér hugmyndir jafningja og lagt fram sínar eigin í leikrænu ferli og við undirbúning og sköpun leikþáttar.

i. i. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Farið er í margskonar æfingar og leiki sem þjálfa einbeitingu, líkamsvitund, samskipti, framkomu, rödd, rýmisskynjun, samvinnu og tillitssemi við aðra.
- Unnið með leikræn ferli þar sem nemendur setja sig í spor annarra og þurfa að takast á við ímyndaðar aðstæður.
- Aðferðir og vinnubrögð í námsgreininni eru eftirfarandi:
    - Látbragð
    - Kyrrmyndir
    - Paravinna
    - Leikspuni
    - Túlkun á eigin texta og annarra
    - Frásögn
    - Hópefli - leikir

Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Leikmunir
- Búningar
- Tónlist
- Veraldarvefurinn
- Ýmsar bækur tengdar leiklistinni

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

- Kennslan fer fram í list- og verkgreinastofu.
- Námsgreinin er kennd í smiðjum. Kenndar eru sex kennslustundir á viku í u.þ.b. sex vikur eða 17 skipti.
- Námshópar eru blandaðir innan árgangs.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Læri að vinna eftir einföldu ferli frá hugmynd til framkvæmdar

- Fundið gildi samvinnu og hjálpsemi
- Uppgötvi tjáningarmöguleika raddar og líkama
- Semji og flytji litla leikþætti

iv. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi. Námshæfni:

- Þátttaka í verkefnum
- Frumkvæði og vinnusemi
- Frammistaða
- Samvinna

3.2. Sjónlistir - myndmennt

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Notað mismunandi efni og verkfæri á skipulagðan hátt í eigin sköpun.
- Nýtt sér grunnþætti myndlistar í eigin sköpun.
- Byggt eigin listsköpun á hugmyndavinnu tengdri ímyndun
- Unnið hugmynd frá skissu að lokaverki bæði fyrir tví- og þrívíð verk.
- Fjallað um eigin verk og annarra í samtali við aðra nemendur.
- Greint og fjallað um listaverk
- Beitt hugtökum og heitum frumþátta og lögmála myndlistar sem tengjast aðferðum Verkefna hverju sinni.
- Greint, borið saman og metið aðferðir við gerð margs konar listaverka.
- Gert grein fyrir margvís-legum tilgangi myndlistar.
- Þekkt og gert grein fyrir völdum verkum erlendra listamanna.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- litahringur
- áhrif ljóss og skugga, skyggingar
- litafræði: heitir og kaldir litir, jarðlitir, litstyrkur
- hlutbundin og óhlutbundin myndlist
- landslag og uppstilling
- forgrunnur, miðrými bakgrunnur
- leirmótun
- mynstur og mynsturgerðir

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- fjölbreytt myndlistarefni, eins og pappír, mismunandi teikniáhöld, litir, leir og verkfæri
- bækur, skyggnur og margmiðlunarefni, valið og útbúið af kennara

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan, í skóla, fram á eftirfarandi hátt:

- kennslan fer fram á myndmenntasvæði skólans. Kenndar eru sex kennslustundir á viku í u.þ.b. sex vikur (16-17 tímar).
- námsgreinin er kennd í smiðjum
- námshópar eru blandaðir innan árgagns

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við að nemendur læri út frá eigin forsendum og svo að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- þátttaka í kennslustundum/verkefnum
- vinnusemi
- vönduð vinnubrögð
- umgengni og frágangur
- framkoma
- hæfniviðmið Hraunvallaskóla

3.3. Tónmennt

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- beitt rödd sinni í söng eða rappi, einn eða með öðrum
- leikið einfaldar laglínur og hljóma á ýmis hljóðfæri í samspili
- notað tónlistarforrit til að semja lag eða hljóðverk
- notað tónlistarforrit til að taka upp og unnið með þau.
- greint og þekkt helstu hljóðfæri sinfóníu-hljómsveitar, hefðbund-innar popp/rokk hljómsveitar og hljóðfæri sem eru algeng í völdum tónlistarstílum
- nýtt einföld tónlistarleg hugtök til að gera grein fyrir skoðun sinni á margvíslegri tónlist

ii. Viðfangsefni í náminu

- Tónlist er megin uppistaða þessarar námsgreinar og er notuð í öllum verkefnum, hópefli og leikjum
- Æft á hljómsveitar hljóðfærin í gegnum t.d. Lazy song og Krummavísur
- Æfðir ýmsir taktar á líkama, Soco,Bachi,Vira
- Tónfræði, Háskaleikur, Tónæði og hlustunarverkefni
- Nemendur kynnast Figure, Garageband, Incredibox og æfa sig að semja tónlist í iPad og tölvu

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Hljóðfæri
- Tölvur, iPad
- Tónlist af youtube.com
- iMovie og moviestar
- Garageband og figure
- Tonmennt.com

- Það var lagið (mappa með verkefnum)
- Tónæði
- Háskaleikur

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Námið fer að mestu fram í skóla
- Heimavinna er sjaldgæf í þessu fagi en það kemur fyrir að nemendur þurfi að æfa texta og/eða finna upplýsingar heima fyrir.
- Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:
- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.
- Kenndar eru sex kennslustundir á viku í u.þ.b. 6 vikur (16-17 skipti)

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar í námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Þátttaka í verkefnum
- Áhugi og verkefnaskil
- Frumkvæði og vinnusemi
- Samvinna

B. hluti - verkgreinar:

3.4. Heimilisfræði

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Matreiðir einfaldar og hollar máltíðir út frá ráð-leggingum um matar-æði frá embætti landlæknis,
- Vinnur sjálfstætt eftir uppskriftum og notað til þess algengustu mæli- og eldhúsáhöld og skilið gildi viðeigandi frágangs,
- Greinir frá helstu orsökum slysa við eldhússtörf og hvernig má koma í veg fyrir þau,
- Tjáir sig um heilbrigða lífshætti eins og næringu, hreyfingu og svefn,
- Öðlast færni í hreinlæti og þrifum tengdu matreiðslu,
- Áttar sig á gildi þess að neyta matvæla með sem minnst kolefnisspor

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Bókleg vinna
- Næringarfræði
- Brauðbakstur
- Kökubakstur

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Gott og gagnlegt 1-nemendabók
- Gott og gagnlegt 1-vinnubók

- Ýmsar uppskriftir til stuðnings og hugmyndaauka

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Námsgreinin er kennd í smiðjum. Kennt er sex kennslustundir á viku í sex vikur (16-17 skipti). Árganginum er blandað saman í hópa. Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:
Heimilisfræði er annars vegar verklegt og hins vegar bóklegt nám. Nemendur læra um næringarefnin og kynnast hlutverkum steinefna, vítamína og vatns fyrir líkamann. Nemendur vinna með grænmeti og ávexti og læra að útbúa einfalda og holla rétti. Einföld brauð bökuð úr ólífrænum lyftiefnum ásamt kökubakstri. Áhersla lögð á rétt val á vinnuáhöldum og nemendur fá þjálfun í notkun á rafmagnstækjum. Nemendur þjálfist í að vinna eftir skriflegum uppskriftum. Þjálfist í að halda vinnusvæðum hreinum og að halda gott skipulag. Þekking á fæðuhringnum og fæðuflokkunum rifjuð upp.
Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Áhugi
- Verkfærni
- Umgengni og framkoma
- Vinnubókarvinna

3.5. Hönnun og smíði

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Þekkt ýmis verkfæri og mælitæki sem notuð eru í formun smíðaefna og útskýrt virkni þeirra
- Þekkt algengustu smíðaefni og útskýrt rétta notkun og eiginleika þeirra
- Framkvæmt algengustu aðferðir festinga og útskýrt notkun þeirra
- Útskýrt réttar vinnustellingar, valið viðeigandi hlífðarbúnað og gert sér grein fyrir samhengi góðrar umgengni og öryggisþátta
- Útskýrt hugmyndir sínar með því að rissa upp málsetta vinnuteikningu
- Hannað og smíðað verkefni sem nýtir orkugjafa og lýst því hvaða virkniþættir eru að verki í ýmsum hlutum
- Gert grein fyrir hvort efni séu hættuleg og hvernig hægt er að endurnýta og flokka efni sem fellur til í smíðastofunni

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Klemmu karl
- Sippuband með tréhöldum
- Pylsu standur
- Ísland kertastjaki

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Verklýsingar gerðar af kennara
- Verkfæri smíðastofunnar
- Krossviður, spónaplötur, MDF plötur, fura og annað tilfallandi efni

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:
Kennslan fer fram í smíðastofu skólans. Námsgreinin er kennd í smiðjum. Kennt er sex kennslustundir á viku í fimm til sex vikur í ákveðinn tíma. Árganginum er blandað saman í hópa.
Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Mat á vinnu með verkfærni
- Mat á vinnusemi, frumkvæði og sjálfstæði
- Mat á vönduðum vinnubrögðum
- Mat á framkomu og hjálpsemi
- Mat á áhuga, virkni og umgengi í smíðastofu
- Mat á einstöku verkefni og gefin einkunn

3.6. Textílmennt

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Verklag:
    - Beitt grunnaðferðum og áhöldum greinarinnar
    - Unnið úr fjölbreyttum textílefnum,
    - Unnið með einföld snið og uppskriftir,
    - Þekkt mikilvægi viðeigandi líkamsstöðu og geti beitt líkamanum rétt við vinnu sína.
- Sköpun, hönnun og tækni:
    - Notað fjörbreyttar aðferðir að eigin vali við skreytingu textílafurða.
    - Útskýrt eigið verk og notað til þess hugtök greinarinnar.
    - Nýtt helstu miðla til að afla upplýsinga um hugmyndavinnu. Hönnun og útfærslu á þeim.
- Menning og umhverfi:
    - Fjallað um efnisfræði svo sem eiginleika náttúruefna og gerviefna.
    - Skilið helstu tákn og merkingar textílefna.
    - Nýtt endurunnin efni í textílvinnu og gert grein fyrir endurnýtingu og efnisveitum.
    - Greint og fjallað um hefðir í textílvinnu á Íslandi og sett í samhengi við sögu.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Kennsla á saumavél
- Saumtækniæfingar á saumavél
- Hanna og sauma bangsa

- Kennsla í að prjóna með tveimur prjónum
- Búa til verkefni úr prjónlesinu
- Saga íslensku ullarinnar skoðuð
- Námsgögn og kennsluefni

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt: Kenndar eru sex kennslustundir á viku í u.þ.b. sex vikur (16-17 skipti)

- Innlögn og kynning á námsgreinin er kennd í smiðjum.
- Námshópar eru blandaðir innan árgangs.
- Sýnikennsla á saumavél
- Kenna nemendum að raungera hugmyndir sínar
- Þróa eigin útfærslur
- Kennsla á verklagi við prjónavinnu
- Kenna nemendum sögu íslensku ullarinnar
- Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur í að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:
- Sýnikennsla
- Verklegar æfingar
- Einstaklingskennsla
- Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:
- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

iv. Námsgögn

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Verklýsingar gerðar af kennara
- Ýmsar prjónabækur
- Prjónauppskriftir frá kennara
- Saumtækniæfingar fyrir vélsaum.
- Ýmis verkfæri fyrir sníðagerð, vélsaum og handsaum.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Þátttaka í kennslustundum/verkefnum.
- Vinnusemi.
- Vönduð vinnubrögð.
- Umgengni og frágangur.
- Framkoma.
- Hvert verkefni er metið ásamt frammistöðu í tímum

4. Náttúrugreinar

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:
Hæfniviðmið til verklags:

- beitt algengustu hugtökum og heitum í náttúruvísindum við athuganir, í umræðu og textaskrifum.
- lesið náttúruvísindatexta sér til gagns og endursagt með eigin orðum, túlkað myndrit og skoðað myndefni um náttúru-fræði, umorðað og nýtt til útskýringa.
- framkvæmt, skráð og safnað upplýsingum út frá einföldum athugunum og mælingum úti og inni samkvæmt fyrirmælum.
- kynnt niðurstöður rannsókna, útskýrt hvaða vinnubrögðum var beitt og tekið þátt í umræðum um efnið.
- þekkt ferli vísindalegra vinnubragða og unnið eftir þeim í stýrðum verkefnum.
- rætt muninn á staðreynd og skoðun, tilgátu og kenningu í tengslum við náttúruvísindi.
- rætt valin dæmi um samspil tækni, þekkingar og framfara og hvernig hugmyndir manna um heiminn hafa breyst með aukinni þekkingu.

Hæfniviðmið eftir viðfangsefnum:

- Umhverfið:
    - lýst samspili lífvera og lífvana þátta.
    - lýst mismunandi vistkerfum og nefnt dæmi um áhrif sem nýjar tegundir geta haft á umhverfi sitt.
    - rætt um og skilið ástæður náttúruverndar.
    - lýst helstu sérkennum veðurfars við Ísland.
    - útskýrt gróðurhúsaáhrif og tengsl við loftslags-breytingar.
    - áttað sig á mikilvægi þess að nýta náttúruauðlindir án þess að ganga um of á þær.
    - rætt valin dæmi um tengsl einstaklinga, nær-umhverfis og umhverfis-mála á heimsvísu.
    - skipulagt og tekið þátt í aðgerðum er varða náttúruvernd og umhverfismál í nærumhverfi sínu.
- Lífið:
    - lýst reynslu sinni, athugun og upplifun af lífverum í náttúrulegu umhverfi.
    - útskýrt helstu einkenni og lífsskilyrði lífvera og tekið dæmi um tengsl þeirra innbyrðis.
    - nefnt dæmi um gagn og skaðsemi örvera.
    - áttað sig á að frumur eru grunneining lífs á jörðinni.
    - nefnt dæmi um náttúruval og aðlögun.
    - skilið að lífverur erfa einkenni forfeðra sinna.
    - sagt frá hvernig plöntur nýta ljóstillífun til að afla næringar.
    - sagt frá rotverum og hvernig sveppir afla næringar.
    - sagt frá einkennum helstu hópa dýra.
    - lýst helstu líffærakerfum mannslíkamans og starfsemi þeirra í grófum dráttum.
    - rætt hvernig einstaklingur getur stuðlað að líkamlegu og andlegu heilbrigði.
- Efnin:
    - gert grein fyrir efnabreytingum og hamskiptum og útskýrt með dæmum.
- Orkan:
    - lýst eiginleikum hljóðs og ljóss og ýmsum fyrirbærum með tilliti til hljóðs og lita.
- Alheimurinn:
    - lýst hvernig náttúruöfl hafa áhrif á myndun og mótun lands.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Umhverfismennt
- Mannslíkaminn (líffæri og beinagrind)
- Veður
- Gróðurlendi
- Tækni og nýsköpun
- Lífverur

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Náttúrulega 1 - lesbók og vinnubók
- Myndbönd og vefsíður
- Ísland – Hér búum við

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Þema; samþætting námsgreina (náttúrugreinar, íslenska, upplýsinga- og tæknimennt)
- Leitarnám
- Samvinnunám
- Einstaklingsvinna
- Hlutbundin vinna
- Hópavinna

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Allir nemendur fá tækifæri til að vinna á sínum forsendum m.a. í gegnum mismunandi hlutverk í hópavinnu.

v. Námsmat og námsmats aðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Meta kynningar
- Meta samvinnunám/leitarnám
- Meta hæfni til vinnulags
- Meta hæfni til viðfangsefna
- Mat á vinnubókum

5. Samfélagsgreinar

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Vinnulag
    - Hugtök: Útskýrt og notað mikil-væg hugtök samfélags-greina.
    - Upplýsingalæsi: Aflað sér upplýsinga um samfélagsleg málefni úr textum, hljóð- og myndefni, umorðað og nýtt til umfjöllunar.
    - Gagnrýnar umræður: Spurt opinna spurninga og tekið þátt í umræðu um ólík málefni af samfélagslegum og siðferðilegum toga.
    - Setja sig í spor annarra: Sett sig í spor fólks með ólíkan bakgrunn á völdum stöðum og tímum.
    - Miðlun: Miðlað þekkingu, leikni og skoðunum á samfélagslegum mál-efnum á fjölbreyttan hátt.
    - Lýðræðislegt samstarf: Tekið þátt í lýðræðislegu samstarfi og samræðu.
- Sjálfsmynd
    - Félagsmótun: Lýst sjálfum sér og tekið dæmi um þætti sem hafa áhrif á eigin sjálfsmynd, svo sem úr nærsamfélaginu, umhverfi og menningu.
    - Þarfir: Rætt um heilbrigða lífshætti og samskipti og ræktað mikilvægar þarfir.
    - Tilfinningar: Lýst margvíslegum tilfinningum og áttað sig á áhrifum þeirra á hugsun og hegðun.
    - Hugarfar: Lýst með dæmum mikilvægi jákvæðra lífsviðhorfa, hugarfars og seiglu fyrir eigin þroska.
    - Sjálfsþekking: Gert grein fyrir eigin áhugasviðum, styrk og áskorunum og hvernig hægt er að vinna með þá þætti á uppbyggilegan hátt.
    - Virðing: Sýnt virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum, sett sér mörk í samskiptum og lýst því hvernig það er hægt.
    - Staðalmyndir: Lýst staðalmyndum og fordómum í samfélaginu og áhrifum þeirra og áttað sig á skaðsemi þeirra.
    - Kynjafræði: Beitt hugtökunum kyn, kynhneigð og kynhlutverk og áttað sig á fjölbreytni hinseginleikans.
- Siðferði og trú
    - Virðing fyrir fjölbreytileika: Dregið fram ólíkan bakgrunn fólks og virt mismunandi trú, lífsgildi, skoðanir og siði.
- Borgarvitund
    - Reglur: Rætt reglur í samskiptum fólks og tilgang þeirra og tekið þátt í að setja sameiginlegar leikreglur með öðrum.
    - Mannréttindi: Rætt stöðu sína sem þátttakandi í samfélaginu, réttindi og skyldur og mikilvægi mannréttinda og jafnréttis í samfélag-inu og á heimsvísu og þekki vel til Barna-sáttmála Sameinuðu þjóðanna.
    - Samfélagsgerð: Fjallað um ólíkar samfélagsgerðir og hvernig þær tengjast lífi einstaklinga
    - Velferðarsamfélag: Gert grein fyrir hugmyndum um samhjálp og velferð og framkvæmd þeirra í samfélaginu.
    - Samneysla: Áttað sig á hvernig og hvers vegna kostnaður við ýmsa grunnþjónustu er greiddur af sameigin-legum sjóðum samfélags-ins.
    - Umferðarreglur: Gert grein fyrir umferðarreglum og helstu umferðarmerkjum og nýtt í daglegu lífi.
    - Geta til aðgerða: Sett sig inn í málefni samfélagsins, áttað sig á möguleikum til áhrifa og sýnt það í verki með ábyrgum hætti.

- Saga
    - Fjölskylda: Gert sér grein fyrir fjölbreytileika fjölskyldna og margvíslegum hlut-verkum innan þeirra á ólíkum tímum.
    - Heimabyggð: Greint samhengi umhverfis, sögu, menningar og mannlífs í heimabyggð og tengsl við önnur landsvæði.
    - Íslandssaga: Fjallað um einkenni og þróun íslensks samfélags.
    - Saga: Fjallað um og greint persónur, atburði, tímabil, tildrög og gang sögunnar.
    - Söguleg þróun: Áttað sig á að sagan hefur mótast af ýmsum þáttum, svo sem umhverfi, atferli, lífsviðhorfum, samfélags-skipulagi og atvinnu-háttum.
- Jörðin okkar
    - Kortalæsi: Áttað sig á að sagan hefur mótast af ýmsum þáttum, svo sem umhverfi, atferli, lífsviðhorfum, samfélags-skipulagi og atvinnu-háttum.
    - Áhrif mannsins: Áttað sig á að sagan hefur mótast af ýmsum þáttum, svo sem umhverfi, atferli, lífsviðhorfum, samfélags-skipulagi og atvinnu-háttum.
    - Sjálfbær þróun: Fjallað um hvað sjálfbær þróun felur í sér.
    - Ábyrgð á náttúruvernd: Skýrt með dæmum mikilvægi náttúruverndar og þess að allir leggi sitt af mörkum.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Landnám Íslands
- Ísland
- Lífsleikni – samskipti og leiðtogahæfni
- H6 fræðsla á vegum Heilsugæslunnar
- Jafningjafræðsla
- Umferðarfræðsla
- Vaxtarhugarfar

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Námsefni og verkefni um samskipti frá kennara
- Myndbönd
- Ísland – hér búum við
- Kortabók handa grunnskólum
- Leifur heppni – vefur um víkinga
- Leifur Eiríksson – á ferð með Leifi heppna
- Leifur Eiríksson (myndband)
- Ýmis kennsluefni sem tengjast landnámi Íslands
- Vaxtarhugarfar – efni frá kennara

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- samþætting
- þemavinna
- umræður
- einstaklings- og hópavinna

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Innlagnir á myndrænan hátt.

- Í hópavinnu fær hver sitt hlutverk við hæfi.

v. Námsmat og námsmats aðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Skil á verkefnum
- Kannanir
- Hópverkefni
- Símat; virkni, samvinna og ábyrgð

6. Skólaíþróttir

Í íþróttum og sundi er lögð áhersla á að efla jákvætt viðhorf gagnvart hreyfingu og efla félagsfærni ásamt því að auka styrk og þol. Þess vegna er horft sérstaklega til viðhorfs, virkni og framkomu nemenda auk árangurs á stöðluðum prófum sem reyna á líkamlegan styrk og færni í öllu námsmati.

6.1. Íþróttir

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Líkamsvitund, færni og afkastageta
    - gert æfingar sem reyna á loftháð þol í íþróttum,
    - gert æfingar með eigin líkamsþyngd sem reyna á styrk og stöðugleika,
    - gert æfingar sem reyna á liðleika og hreyfigetu,
    - sýnt útfærslu hreyfinga þannig að þær renni vel saman,
    - tekið þátt í mismunandi hópíþróttagreinum,
    - tekið þátt í einstaklingsíþróttum,
    - nýtt sér stöðluð próf í íþróttum til að meta eigið þrek og hreysti.
- Félagslegir þættir
    - skilið mikilvægi jákvæðra samskipta,
    - skilið mikilvægi stund-vísi, aga og sjálfstæðra vinnubragða í tengslum við góðan árangur,
    - þekkt helstu leikreglur í leikjum, hóp- og einstaklingsíþróttum,
    - farið eftir leikreglum og sýnt háttvísi í leik.
- Heilsa og heilsuefling
    - sett sér langtímamarkmið í íþróttum,
    - nýtt sér niðurstöður úr stöðluðum prófum til að vinna að eflingu hreyfingar,
    - valið viðeigandi fatnaðar og mikilvægan búnað til útivistar og nýtt hann,
    - skipulagt að einhverju leyti útivist í fjölbreyttu landslagi, tekið þátt, fylgt áætlunum og varast hættur sem fylgt geta,
    - sýnt almenna þekkingu á heilsueflandi líferni,
    - tekið þátt í alhliða heilsurækt sem er í boði utan skóla,
    - notað mælingar til að leggja mat á lipurð og samhæfingu,
    - tekið þátt og sýnt virkni í leikjum.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Grunnþættir líkams- og hreyfiþroska
    - Líkamsstaða og líkamsbeiting, samhæfing, styrkur, þol, hraði, jafnvægi, liðleiki
- Kynna nemendum fyrir fjölbreyttum íþróttum í einstaklings og hópíþróttir.
- Með áherslu á hreyfingu og markvissa hreyfiþjálfun, er lagður grunnur að heilsu
- og velferð nemenda til lífstíðar.
- Fræða skal nemendur um hreyfingu, efla hreyfifærni og skapa öruggt umhverfi sem hvetur alla til hreyfingar. Tekið er mið af þessu í íþróttakennslu.
- Í skólaíþróttum er tækifæri fyrir hvern nemanda að læra að þekkja eigin líkama og skynja möguleika hans til tjáningar og sköpunar. Þannig má efla sjálfstraust og styrkja sjálfsmynd hvers einstaklings.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Áhöld í íþróttasal
    - Minni áhöld: Boltar, gjarðir, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, léttar dýnur, liðabönd, vesti, mjúkir boltar, badminton flugur og spaðar, bandý boltar og kylfur, combi sett, keilur, skeiðklukkur, málband, spilastokkur, mottur.
    - Stærri áhöld: Kistur, kubbar, hestar, kaðlar, slár, badminton, uppistöður, blak uppistöður, mörk, körfur, bekkir, stærri dýnur, stökkbretti, boltagrindur, boltanet.
- Áhöld í skóla og á skólalóð
    - Minni áhöld: Boltar, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, mjúkir boltar, liðabönd, vesti, bandý kylfur.
    - Stærri áhöld: Klifurbrautir, rólur, mörk, gervigrasvöllur, körfuspjöld, yfir veggur.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennsla í íþróttahúsi
    - Íþróttasalur
- Kennsla utanhúss
    - Skólalóð og nærumhverfi.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kennsluaðferðir
    - Sýnikennsla, vettvangsferðir, endurtekningaræfingar, námsleikir, stöðvaþjálfun, áfangaþjálfun, stöðugt þjálfunarálag, spurnaraðferðir, þrautalausnir og þrautabrautir, hlutverkaleikir, hermileikir, hópvinnubrögð, hugarflug, leikræn tjáning.

v. Námsmat og námsmats aðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Hæfniviðmið árgangs
- Virkni og framkoma í kennslustundum
- Viðhorf og áhugi

6.2. Sund

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Öryggi og hreinlæti
    - gert sér grein fyrir mikil-vægi helstu öryggis- og umgengnisreglna og brugðist við óhöppum,
    - framkvæmt grunnatriði skyndihjálpar,
    - skilið mikilvægi eigin ábyrgðar á hreinlæti og heilbrigði við alla íþróttaiðkun.
- Sund
    - beitt fjölbreyttum sundaðferðum,
    - eflt eigin heilsu í vatni,
    - gert æfingar sem reyna á loftháð þol í 300 metra sundi,
    - gert æfingar sem reyna á loftfirrt þol í 12 metra sundi,
    - sýnt leikni og synt 25 metra bringusund viðstöðulaust,
    - sýnt leikni og synt 25 metra baksund viðstöðulaust,

- sýnt leikni og synt 25 metra skriðsund viðstöðulaust,
- sýnt leikni og synt 8 metra kafsund viðstöðulaust,
- synt björgunarsund með jafningja að lágmarki 12 metra,
- troðið marvaða í hálfa mínútu.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Grunnþættir líkams- og hreyfiþroska
  - Að nemandi þjálfist í æskilegri líkamsstöðu í vatni og líkamsbeitingu, samhæfingu, liðleika, þoli, krafti, viðbragðs og hraða auk almennrar vatnsaðlögunar
- Með áherslu á hreyfingu og markvissa hreyfiþjálfun, er lagður grunnur að heilsu
- og velferð nemenda til lífstíðar.
- Fræða skal nemendur um hreyfingu, efla hreyfifærni og skapa öruggt umhverfi sem hvetur alla til hreyfingar. Tekið er mið af þessu í íþróttakennslu.
- Í skólaíþróttum er tækifæri fyrir hvern nemanda að læra að þekkja eigin líkama og skynja möguleika hans til tjáningar og sköpunar. Þannig má efla sjálfstraust og styrkja sjálfsmynd hvers einstaklings.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Áhöld í sundlaug
  - Kútar, stór bretti, lítil bretti, sundfit, flotholt af ýmsum gerðum, kafhringir, boltar.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennsla fer fram í
  - Ásvallalaug
- Unnið með sundkennsluleiðbeiningar í ákveðinn tíma til að styðja við nemendur til að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:
  - Við upphaf kennsluárs
  - Um mitt kennsluár
  - Við lok kennsluár
- Heimanám (foreldrar)
  - Nemendur eru hvattir til að stunda sund utan skólatíma og mæta þannig kröfum námsins.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kennsluaðferðir
  - Sýnikennsla, endurtekning, leikir, þolþjálfun, stöðvaþjálfun, hópvinna, samvinna.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Hæfniviðmið árgangs
- Virkni og framkoma í kennslustundum
- Viðhorf og áhugi

7. Stærðfræði

7.1. Vinnulag stærðfræðinnar

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- nýtt sér verkfæri og hlutbundin gögn til að rannsaka og finna lausn á stærðfræðilegum viðfangsefnum,
- tjáð sig um stærðfræði, útskýrt hugsun sína fyrir öðrum og spurt spurninga til að leita lausna,
- notað rétt heiti yfir stærðfræðitákn, nýtt þau af nákvæmni við útreikn-inga og yfirfært milli táknmáls og daglegs máls,
- þróað hentugar aðferðir sem byggja á eigin skilningi við reikning með ræðum tölum,
- metið hvort sönnun eða einföld rök byggð á stærðfræðilegum eiginleikum eru gild,
- leyst þrautir og rökstutt svör,
- unnið skipulega, einn og í samvinnu, að því að finna lausnir á stærðfræðilegum viðfangsefnum með því að kanna, rannsaka, greina og meta,
- undirbúið og flutt kynningar á eigin vinnu með stærðfræði,
- notað forritun til að rannsaka gögn í töflum.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Þrautalausnir
- Kynningar á verkefnum
- Samvinnuverkefni

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stika 1a og 1b – nemendabók / æfingahefti
- Ýmis verkefni frá kennara
- Stærðfræðiforrit, vefsíður, Skólavefurinn,
- Hjálpargögn tengd stærðfræði s.s. hjálparspjöld með reglum, metrakerfi, talnahúsi ofl.
- iPad

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Stærðfræði er unnin eftir áætlun. Fyrst er innlögn á efni og síðan unnið samkvæmt áætlun. Einnig er unnið eftir öðru fyrirkomulagi s.s. í hringekjum, námsstöðvum og í lotum.
- Ef nemandi lýkur ekki áætlun vikunnar þarf hann að taka stærðfræðina heim á föstudegi og klára fyrir næstu viku.
- Sérstök áhersla er lögð á hlutbundna vinnu.
- Stærðfræðinni er skipt í kafla og þegar vinnu við kafla er lokið fara nemendur í könnun.
- Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni.
- Nemendur vinna að sömu markmiðum og árgangurinn en vinna hluta af þjálfunarverkefnum. Í áætlunarvinnu fær hver nemandi áætlun á sínum forsendum.
- Nemendur fá áætlun fyrir hverja viku. Nota hjálpargögn við vinnu sína.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Hæfnimat eftir hvern kafla
- Hópverkefni
- Virkni og áhugi

7.2. Tölur og reikningur

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- raðað ræðum tölum eftir stærð og útskýrt tengsl þeirra við heiltölur,
- nýtt sér námundun við útreikninga með heiltölum og tugabrotum,
- notað tugakerfisritháttt og sýnt skilning á sætiskerfi við ritun tugabrota,
- nýtt sér grunnreikni-aðgerðirnar fjórar og reiknað með ræðum tölum,
- sett hlutfall fram sem almennt brot, tugabrot og prósentu og beitt þeim við rauntengd viðfangsefni,
- nýtt sér reiknireglur, tengsl reikniaðgerðanna og forgangsröð aðgerða við útreikninga,
- nýtt stærðfræði til að takast á við verkefni er tengjast helstu hugtökum persónulegra fjármála og haldið utan um eigin fjármál.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Tugakerfið; reikniaðgerðirnar fjórar
- Negatífar tölur
- Svigar í reikningi
- Tugabrot
- Tölur og tölustafir
- Námundun og slumpreikningur
- Samlagning og frádráttur með tugabrotum
- Hliðrun, speglun og snúningur
- Talnamynstur og algebra
- Jafngild brot
- Samlagning, frádráttur, margföldun og deiling almennra brota
- Prósentureikningur almenn brot, tugabrot, hve mörg prósent og að finna 100%
- Forgangröðun reikniaðgerða

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stika 1a og 1b – nemendabók / æfingahefti
- Ýmis ljósrit frá kennara
- Stærðfræðiforrit, vefsíður, Skólavefurinn,
- Verkefni fyrir vasareikna.
- Hjálpargögn tengd stærðfræði s.s. hjálparspjöld með reglum, metrakerfi, talnahúsi ofl.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Stærðfræði er unnin eftir áætlun. Fyrst er innlögn á efni og síðan unnið samkvæmt áætlun. Einnig er unnið eftir öðru fyrirkomulagi s.s. í hringekjum, námsstöðvum og í lotum.
- Ef nemandi lýkur ekki áætlun vikunnar þarf hann að taka stærðfræðina heim á föstudegi og klára fyrir næstu viku.
- Sérstök áhersla er lögð á hlutbundna vinnu.
- Stærðfræðinni er skipt í kafla og þegar vinnu við kafla er lokið fara nemendur í könnun.
- Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni.
- Nemendur vinna að sömu markmiðum og árgangurinn en vinna hluta af þjálfunarverkefnum. Í áætlunarvinnu fær hver nemandi áætlun á sínum forsendum.
- Nota hjálpargögn við vinnu.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Hæfnimat eftir hvern kafla
- Hópverkefni
- Virkni og áhugi

7.3.Algebra

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- kannað og búið til rúmfræðileg mynstur og nýtt sér táknmál algebrunnar til að vinna með þau,
- teiknað og staðsett punkta í hnitakerfi og notað hnit til að teikna flatarmyndir,
- rannsakað og sett fram talnarunur og lýst þeim með myndum, orðum og fallstærðum,
- notað bókstafi til að tákna óþekktar stærðir og reiknað með þeim,
- fundið lausnir á jöfnum með því að nota algengar reiknireglur.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Horn
- Hringur
- Rúmfræðiteikningar
- Marghyrningur
- Eins form og einslaga form
- Mælikvarði
- Tölfræðileg könnun
- Myndrit
- Tíðasta gildi, miðgildi og meðaltal
- Líkur

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stika 1a og 1b – nemendabók / æfingahefti
- Ýmis verkefni frá kennara

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Stærðfræði er unnin eftir áætlun. Fyrst er innlögn á efni og síðan unnið samkvæmt áætlun. Einnig er unnið eftir öðru fyrirkomulagi s.s. í hringekjum, námsstöðvum og í lotum.
- Ef nemandi lýkur ekki áætlun vikunnar þarf hann að taka stærðfræðina heim á föstudegi og klára fyrir næstu viku.
- Sérstök áhersla er lögð á hlutbundna vinnu.
- Stærðfræðinni er skipt í kafla og þegar vinnu við kafla er lokið fara nemendur í könnun.
- Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni.
- Nemendur vinna að sömu markmiðum og árgangurinn en vinna hluta af þjálfunarverkefnum. Í áætlunarvinnu fær hver nemandi áætlun á sínum forsendum.
- Nota hjálpargögn við vinnu.

iv. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stika 1a og 1b – nemendabók / æfingahefti
- Ýmis ljósrit frá kennara
- Stærðfræðiforrit, vefsíður, Skólavefurinn
- Verkefni fyrir vasareikna.
- Hjálpargögn tengd stærðfræði s.s. hjálparspjöld með reglum, metrakerfi, talnahúsi ofl.

v. Námsmat og námsmats aðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Hæfnimat eftir hvern kafla
- Virkni og áhugi

7.4. Tölfræði og líkindi

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- safnað og unnið úr gögnum, miðlað upplýsingum um þau með fjölbreyttum hætti,
- gert einfaldar tölfræði-kannanir og framkvæmt einfalda tölfræði-útreikninga,
- lesið, útskýrt og túlkað gögn og upplýsingar sem gefnar eru í töflum og myndritum,
- dregið ályktanir um líkur út frá eigin tilraunum og borið saman við fræðilegar líkur,
- reiknað út líkur í einföldum tilvikum.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Horn
- Hringur
- Rúmfræðiteikningar
- Marghyrningur
- Eins form og einslaga form
- Mælikvarði
- Tölfræðileg könnun
- Myndrit
- Tíðasta gildi, miðgildi og meðaltal
- Líkur

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stika 1a og 1b – nemendabók / æfingahefti
- Ýmis verkefni frá kennara

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Stærðfræði er unnin eftir áætlun. Fyrst er innlögn á efni og síðan unnið samkvæmt áætlun. Einnig er unnið eftir öðru fyrirkomulagi s.s. í hringekjum, námsstöðvum og í lotum.
- Ef nemandi lýkur ekki áætlun vikunnar þarf hann að taka stærðfræðina heim á föstudegi og klára fyrir næstu viku.
- Sérstök áhersla er lögð á hlutbundna vinnu.
- Stærðfræðinni er skipt í kafla og þegar vinnu við kafla er lokið fara nemendur í könnun.
- Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni.
- Nemendur vinna að sömu markmiðum og árgangurinn en vinna hluta af þjálfunarverkefnum. Í áætlunarvinnu fær hver nemandi áætlun á sínum forsendum.
- Nota hjálpargögn við vinnu.

iv. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stika 1a og 1b – nemendabók / æfingahefti
- Ýmis ljósrit frá kennara
- Stærðfræðiforrit, vefsíður, Skólavefurinn
- Verkefni fyrir vasareikna.

- Hjálpargögn tengd stærðfræði s.s. hjálparspjöld með reglum, metrakerfi, talnahúsi ofl.

v. Námsmat og námsmats aðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Hæfniviðmið eftir hvern kafla
- Virkni og áhugi
- Hópverkefni

7.5. Rúmfærði og mælingar

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- notað hugtök rúmfræðinnar til að lýsa eiginleikum hversdagslegra og fræðilegra fyrirbrigða,
- rannsakað, gert tilraunir og teikningar með því að nota rúmfræðiforrit og hlutbundin gögn,
- hliðrað, speglað eða snúið flatarmyndum, til dæmis við rannsóknir á mynstrum,
- rannsakað og greint tvívíð og þrívíð form, teiknað einfaldar flatar- og þrívíddarmyndir og notað til þess mælikvarða og einslögun,
- beitt jafngildi milli ólíkra tímaeininga til að ákvarða liðinn tíma af nákvæmni,
- beitt tengslum á milli lengdar-, flatar-, rúmmáls-, tíma- og massaeininga metrakerfisins innbyrðis,
- áætlað og mælt massa, lengd, rúmmál, hraða, tíma og hitastig með viðeigandi mælikvarða og dregið ályktanir af mælingunum,
- áætlað, mælt og reiknað hornastærðir, ummál og flatarmál marghyrninga og gráður í hringgeira,
- áætlað og reiknað rúmmál og yfirborðs-flatarmál þrístrendings, réttstrendings og píramída.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Horn
- Hringur
- Rúmfræðiteikningar
- Marghyrningur
- Eins form og einslaga form
- Mælikvarði
- Tölfræðileg könnun
- Myndrit
- Tíðasta gildi, miðgildi og meðaltal
- Líkur

ii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stika 1a og 1b – nemendabók / æfingahefti
- Ýmis verkefni frá kennara

iii. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Stærðfræði er unnin eftir áætlun. Fyrst er innlögn á efni og síðan unnið samkvæmt áætlun. Einnig er unnið eftir öðru fyrirkomulagi s.s. í hringekjum, námsstöðvum og í lotum.
- Ef nemandi lýkur ekki áætlun vikunnar þarf hann að taka stærðfræðina heim á föstudegi og klára fyrir næstu viku.
- Sérstök áhersla er lögð á hlutbundna vinnu.
- Stærðfræðinni er skipt í kafla og þegar vinnu við kafla er lokið fara nemendur í könnun.
- Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni.
- Nemendur vinna að sömu markmiðum og árgangurinn en vinna hluta af þjálfunarverkefnum. Í áætlunarvinnu fær hver nemandi áætlun á sínum forsendum.
- Nota hjálpargögn við vinnu.

iv. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stika 1a og 1b – nemendabók / æfingahefti
- Ýmis ljósrit frá kennara
- Stærðfræðiforrit, vefsíður, Skólavefurinn
- Verkefni fyrir vasareikna.
- Hjálpargögn tengd stærðfræði s.s. hjálparspjöld með reglum, metrakerfi, talnahúsi ofl.

v. Námsmat og námsmats aðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Hæfnimat eftir hvern kafla
- Virkni og áhugi

8. Upplýsinga- og tæknimennt

Samkvæmt Aðalnámskrá grunnskóla er megintilgangur náms og kennslu í upplýsinga- og tæknimennt að nemendur öðlist alhliða hæfni í að greina, afla, nota og vinna með upplýsingar og gögn af virðingu og á gagnrýninn hátt. Upplýsinga- og tæknimennt á að vera kennd sem þverfaglegt námssvið og samþætt inn í flestar námsgreinar og námssvið.

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Upplýsinga og miðlalæsi
    - nýtt skólasafn til þekkingaröflunar í stýrðu námi og á eigin forsendum til gagns og ánægju,
    - nýtt leitarvélar, gervigreind og önnur verkfæri á siðferðilega ábyrgan hátt til upplýsingaöflunar,
    - lagt mat á gæði ýmissa upplýsinga og áttað sig á fjölbreytileika stafræns efnis,
    - unnið með heimildir í samræmi við höfundarrétt og sett fram einfalda heimildaskrá.
- Stafræn borgarvitund
    - hugað að eigin heilsu og vellíðan við notkun stafrænnar tækni og gert sér grein fyrir mikilvægi jafnvægis í skjátíma,
    - gert sér grein fyrir mikilvægi þess að vernda persónuupplýsingar og friðhelgi einkalífs í stafrænu umhverfi og áttað sig á hverjum sé hagur af því að safna stafrænum upplýsingum,
    - rætt og útskýrt að öll netnotkun einstaklinga skilur eftir sig spor í stafrænu umhverfi til langframa,
    - gert sér grein fyrir helstu hættum í stafrænu umhverfi og þekkt vel ólíkar leiðir til að tilkynna ólöglegt og vafasamt efni á netinu og að samfélagsmiðlar hafa áhrif á samskipti,
    - nefnt helstu netöryggis- og samskiptareglur og tekið ábyrgð á eigin nethegðun og beitt leiðum til að vernda sig og aðra fyrir neteinelti.
- Lausnaleit
    - nýtt stafrænan stuðning í námi,
    - flokkað og vistað gögn á öruggan hátt,
    - nýtt mismunandi tegundir tölva, snjalltækja og jaðartækja til menntunar,
    - nýtt hugbúnað og tæki á fjölbreyttan hátt og til að leysa fjölbreyttar þrautir. Hafa fengið kynningu á grunnhugtökum í forritun.

9. Lykilhæfni

Lykilhæfni er sú hæfni sem snýr að nemandanum sjálfum og er ætlað að stuðla að alhliða þroska hans. Nám og kennsla í lykilhæfni skal byrja við skólagöngu og vara alla skólagönguna í öllum námsgreinum. Í hverri námsgrein og námssviði skal leggja jöfnum höndum áherslu á hæfniviðmið lykilhæfni og hæfniviðmiða greina. Hraunvallaskóli nýtir m.a. aðferðir Vaxtahugafars til að efla lykilhæfni nemenda. Ekki er gefin samantektareinkunn heldur eru upplýsingar um gengi á hæfnikorti hvers nemanda.

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Tjáning og miðlun
    - tjáð hugmyndir og tilfinningar á skýran hátt,
    - brugðist við upplýsingum, hlustað, tekið þátt í umræðum og tekið tillit til ólíkra sjónarmiða,
    - rætt um viðfangsefni þannig að áhugi viðmælanda sé vakinn,
    - aukið orðaforða sinn og beitt honum á ólík umfjöllunarefni,
    - valið úr ólíkum leiðum til miðlunar
- Skapandi og gagnrýnin hugsun
    - spurt fjölbreyttra spurninga og nýtt þær til rannsókna á fjölbreyttum fyrirbærum,
    - bent á hugmyndir eða möguleika sem ekki hafa komið fram áður,
    - lært af mistökum og séð möguleika til framfara,
    - fært rök fyrir ólíkum skoðunum,
    - tekið upplýsta afstöðu til gagna og upplýsinga og dregið eigin ályktanir,
    - bent á ólík sjónarhorn og tekið rökstudda afstöðu í málum af fjölbreyttu tagi.
- Sjálfstæði og samvinna
    - sýnt frumkvæði og sjálfstæði í vinnubrögðum,
    - unnið með öðrum og lagt sitt af mörkum í samstarfi
    - sem tengist námi og félagsstarfi,
    - gert sér grein fyrir eigin hlutverki í samstarfi og lagt sitt af mörkum,
    - tekið ákvarðanir um eigið nám og hagsmuni með tilliti til annarra,
    - nýtt sér leiðsögn og endurgjöf til að ná námsmarkmiðum.
- Nýting miðla og upplýsinga
    - áttað sig á hvert á að leita til að afla áreiðanlegra upplýsinga og miðlað þeim áfram á réttan og ábyrgan hátt,
    - nýtt fjölbreytta miðla til upplýsingaöflunar og tekið upplýsta afstöðu til áreiðanleika þeirra,
    - skilið að framsetning og gæði upplýsinga er háð mörgum þáttum og þekkt mikilvægi þess að vanda val og notkun á heimildum.
- Ábyrgð og mat á eigin námi
    - sett sér markmið á grunni persónulegra styrkleika og tileinkað sér hugarfar vaxtar,
    - sett sér persónuleg og námsleg markmið, ígrundað árangur og mistök,
    - metið nám sitt skipulega og sett sér markmið um viðfangsefni eða hæfni,
    - skilið viðmið um árangur og unnið að þeim,
    - tengt eigin áhuga fjölbreyttum námsleiðum og störfum.